

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Management, consiliere și asistență psihopedagogică în instituțiile incluzive / Consilier școlar (Cod COR* 235903), Mentor (Cod COR* 235902) și Designer instrucțional (Cod COR* 235904)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Proceduri de screening și intervenție în violența școlară. PMR2223						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Adrian Roșan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Adrian Roșan						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	Din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		76			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Psihopedagogia tulburărilor emoționale și comportamentale
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală cu sistem audio-video integrat Platforma Microsoft Teams
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Platforma Microsoft Teams

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Realizarea, implementarea, monitorizarea și coordonarea de programe de evaluare, intervenție și asistență psihopedagogică în diverse instituții, școli, spitale, organizații, asociații, cabinete individuale și asociate, centre publice și private.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ elaborează și aplică programe de identificare și evaluare psihopedagogică bazate pe dovezi științifice. ✓ utilizează teste, probe, chestionare, metode de evaluare psihopedagogică, școlară și vocațională și realizează demersuri de diagnostic psihopedagogic, conform competențelor profesionale. ✓ elaborează programe de intervenție psihopedagogică, programe de învățare și programe de asistență psihopedagogică. ✓ realizează și aplică strategii și programe de adaptare, augmentare și modificare curriculară în scopul incluziunii școlare și sociale în contextul tulburărilor de învățare, a tulburărilor emoționale și comportamentale și a dizabilității. ✓ elaborează planuri de servicii psihopedagogice personalizate (plan educațional personalizat, plan de intervenție personalizată, plan de terapie limbajului și a comunicării, plan de intervenție comportamentală), pentru copiii și elevii cu tulburări de dezvoltare, tulburări emoționale și comportamentale, tulburări de învățare, dizabilități și cerințe educaționale speciale (CES). <p>CP2. Elaborarea și implementarea de programe de consiliere și asistență psihopedagogică și consiliere vocațională pentru copiii și elevii cu tulburări de dezvoltare, tulburări emoționale și comportamentale, tulburări de învățare, dizabilități și cerințe educaționale speciale (CES).</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifică, selectează și aplică activități și programe de consiliere și asistență psihopedagogică bazate pe dovezi științifice. ✓ elaborează și implementează programe de consiliere vocațională în instituții incluzive, cabinete și centre. ✓ proiectează și realizează programe de formare, perfecționare și specializare în domeniul educației incluzive, intervențiilor psihopedagogice, managementul instituțiilor incluzive pentru membrii echipei multidisciplinare, cadre didactice, manageri, părinți și aparținători. ✓ oferă consultanță, analizează, elaborează și implementează politici educaționale și sociale în domeniul dizabilității și a incluziunii. <p>CP3. Realizarea managementului instituțiilor școlare, centrelor, organizațiilor incluzive, implementarea și coordonarea de programe de diagnoză organizațională, servicii de educație incluzivă și incluziune socială.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ organizează, coordonează și monitorizează programe de suport psihopedagogic, de management al clasei și de prevenție a tulburărilor emoționale și comportamentale pentru elevi, cadre didactice și alți specialiști. ✓ aplică strategii și programe de incluziune socială.
--------------------------------	---

	<p>CP4. Proiectarea și implementarea de design-uri de cercetare în domeniul managementului, consilierii și asistenței psihopedagogice.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cunoaște conținutul, utilitatea și limitele principalelor metodologii de cercetare calitativă și cantitativă aplicabile managementului școlar, evaluării, consilierii și intervenției psihopedagogice. <p>aplică adecvat diferitele metode de cercetare în raport cu problematica tulburărilor de neurodezvoltare și a dizabilității, dar și cu specificul managementului instituțiilor incluzive, consilierii și intervențiilor psihopedagogice.</p>
<p>Competențe transversale</p>	<p>CT1. Aplicarea principiilor și a normelor de etică și deontologie profesională din ghidurile și codurile profesionale bazate pe valorile în acțiune, drepturile, demnitatea și calitatea vieții persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cunoaște codul de etică, deontologie și ghidurile care stau la baza profesiei. ✓ îndeplinește cu responsabilitate sarcinile profesionale aplicând principiile codurilor de etică și deontologie profesională în vederea asigurării unui demers diagnostic, de evaluare și intervenție psihopedagogică. ✓ previne și identifică situațiile și contextele generatoare de abateri la etica și deontologia profesională. ✓ promovează și aplică abordări diagnostice și terapeutice bazate pe dovezi validate științific. ✓ promovează și susține, în cadrul echipei multidisciplinare și a activităților de management școlar și profesional, deontologia profesională, etica și integritatea academică. ✓ realizează cercetări în domeniul psihopedagogiei speciale și incluzive, bazate pe avize de etica cercetării, consimțământ informat și proceduri de lucru transparente. <p>CT2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniile psihopedagogiei speciale și psihologie.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ colaborează cu membri ai familiei și cu ceilalți specialiști în cadrul echipei multidisciplinare formate din: specialiști în terapia limbajului, psihopedagogi, audiologi educaționali, psihologi, pedagogi, profesori de sprijin/itineranți, medici, kinetoterapeuți, asistenți sociali etc. ✓ optimizează calitatea serviciilor de consiliere și intervenție psihopedagogică, consiliere vocațională și a activităților de diagnoză organizațională și management. ✓ promovează și susține în mod pozitiv imaginea și importanța profesiei în societate prin workshop-uri profesionale, apariții mass-media și colaborări interdisciplinare și interinstituționale. ✓ promovează și aplică modelul învățării prin cooperare, a învățării autodeterminate și a curriculumului bazat pe luarea de decizii în cadrul programelor de învățare, de consiliere și intervenții psihopedagogică, de consiliere vocațională, de incluziune școlară și socială. ✓ deține abilități de comunicare și cooperare, de rezolvare a problemelor și managementul conflictelor.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ promovează empowerment-ul și drepturile persoanelor cu dizabilități în cadrul școlii, profesiei și societății. <p>CT3. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.</p> <p>Rezultatele învățării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ utilizează platformele de e-learning, învățarea de tip blended learning și bazele de date internaționale, în scopul dezvoltării personale și profesionale. ✓ elaborează și derulează cursuri de formare profesională continuă bazate pe corelații dintre cerințele pieței muncii, cerințele sociale și nevoile personale. ✓ utilizează tehnologii ale informației și comunicării atât în propriul proces de dezvoltare și perfecționare profesională cât și în procesele de formare profesională continuă al specialiștilor în domeniu. ✓ deține abilități de utilizare a tehnologiilor asistive și de acces și a integrării eficiente a acestora în dezvoltarea personală și profesională. ✓ are abilități de promovare și suport a rețelelor profesionale naționale și internaționale. ✓ utilizează tehnici de dezvoltare personală în formarea și dezvoltarea profesională continuă.
--	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunnoașterea principalelor proceduri de screening și intervenție în violența școlară
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalul cursului studenții vor dobândi cunoștințe privind :</p> <ul style="list-style-type: none"> • formele violenței școlare și modalitățile de manifestare • principalele modele etiologice ale violenței școlare • consecințe ale comportamentului violent asupra dezvoltării neurobiologice • trăsăturile callous unemotional • relația dintre trăsăturile CU și agresivitatea instrumentală și reactivă • competența emoțională și socială • aspecte legislative ale bullyingului • relația dintre practicile parentale și comportamentele agresive • proceduri de screening și intervenție • instrumente valide de cercetare a violenței școlare • realizarea unor programe de prevenție și intervenție

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Violența școlară – abordare holistică 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Modele explicative ale apariției violenței școlare 	Prelegerea interactivă, Problematizarea,	

	Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Teorii ale durerii sociale. Relația dintre durerea socială și agresivitate 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea neurobiologică a copilului în contextual expunerii la violență 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Relația dintre emoție, competență emoțională și comportament violent 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Relația dintre psihopatie (trăsăturile callous unemotional) și comportamentele agresive 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Proceduri de screening a violenței școlare 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de prevenție a violenței școlare 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Proiect multinivelar și multifactorial de prevenție a comportamentului violent școlar 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Rolul practicilor parentale în diminuarea comportamentelor agresive 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Relația dintre dezvoltarea moralității și violența școlară 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Program de intervenție cognitiv comportamentală în violența școlară 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	

<ul style="list-style-type: none"> Curriculum pentru formarea competenței sociale 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> Relația dintre valorile în acțiune și diminuarea comportamentelor agresive 	Prelegerea interactivă, Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
<p>Bibliografie</p> <p>De Brito, S. A., Forth, A. E., Baskin-Sommers, A. R., Brazil, I. A., Kimonis, E. R., Pardini, D., ... & Viding, E. (2021). Psychopathy. <i>Nature Reviews Disease Primers</i>, 7(1), 49</p> <p>Frick, P. J., & Kemp, E. C. (2021). Conduct disorders and empathy development. <i>Annual Review of Clinical Psychology</i>, 17, 391-416.</p> <p>Frick, P.J. & Ray, J.V. (2015). <i>Evaluating Callous-Unemotional Traits as a Personality Construct</i>, <i>Journal of Personality</i>, 83:6, December</p> <p>Roșan, A., Frick, J. P., Gottlieb, A. K., Fășicar, L. - Callous-Unemotional Traits and Anxiety in a Sample of Detained Adolescents in Romania, <i>Journal of Evidence-Based Psychotherapies</i>, 15,1, 2015, p. 79-95</p> <p>Roșan, A., (2013). <i>Proceduri de screening ale psihopatiei în agresivitate</i> în Iluț, P (coord) În căutare de principii Epistemologie și metodologie socială aplicată, Ed. Polirom, Iași, București pag. 225-250</p> <p>Roșan, A. (2013). <i>Inventarul trăsăturilor callous-unemotional (ICU)- un instrument util de evaluare psihologică a psihopatiei în cadrul expertizei psihiatrice medico-legale</i>, Ed. Timpul, Iași, pag. 21-29</p> <p>Roșan, A. (2009). <i>Comportamentul violent-strategii de screening și intervenție</i> , Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca</p> <p>Roșan, A. (2006). <i>Violența juvenilă școlară- teorie, prevenție și intervenție integrativă</i>, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca</p> <p>Thornton, L. C., & Frick, P. J. (2018). Aggression and Conduct Disorders. <i>Handbook of Childhood Psychopathology and Developmental Disabilities Assessment</i>, 245-261.</p> <p>Walker, T. M., Frick, P. J., & McMahon, R. J. (2020). Conduct and oppositional disorders. <i>Assessment of disorders in childhood and adolescence</i>, 132.</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Violența școlară în România și Europa 	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
<ul style="list-style-type: none"> Traseele de dezvoltare ale comportamentului agresiv 	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
<ul style="list-style-type: none"> Factori de risc vs. factori protectivi 	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
<ul style="list-style-type: none"> Programe de prevenție a bullyingului 	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	

• Competențele emoționale și sociale	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• DSM 5 TR și trasaturile CU	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Instrumente bazate pe dovezi în evaluarea comportamentelor agresive (PCS, ICU, APSD)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Programe de prevenție a violenței din SUA și Europa	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Evaluarea rezultatelor intervenției în domeniul violenței școlare	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Instrumente de evaluare a practicilor parentale (APQ)	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Program de dezvoltare a comportamentului responsabil	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Situații privind demersurile integrative în prevenția violenței școlare	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Curriculum pentru formarea competențelor emoționale și sociale	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	
• Programe alternative integrative de prevenție a violenței școlare	Exercițiul, Rezolvarea de probleme, Învățarea prin coperare	

Bibliografie

Goetz, C. M., Frick, P. J., Thornton, L., Ray, J. V., Meyers, T. W., Steinberg, L., & Cauffman, E. (2023). Effects of neighborhood disadvantage and peer deviance on adolescent antisocial behavior: Testing potential interactions with age-of-onset. *Development and psychopathology*, 1-12.

Frick, P. J., Barry, C. T., Kamphaus, R. W., Frick, P. J., Barry, C. T., & Kamphaus, R. W. (2020). Classification and Developmental Psychopathology. *Clinical Assessment of Child and Adolescent Personality and Behavior*, 43-60.

Florea, I. S., Dobrea, A., Balazsi, R., Roșan, A., Păsărelu, C. R., Predescu, E., & Rad, F. (2023). Measurement invariance of Alabama parenting questionnaire across age, gender, clinical status, and informant. *Assessment*, 30(3), 728-743.

Haas, S. M., Becker, S. P., Epstein, J. N., & Frick, P. J. (2018). Callous-unemotional traits are uniquely associated with poorer peer functioning in school-aged children. *Journal of abnormal child psychology*, 46, 781-793.

Kemp, E. C., Ray, J. V., Frick, P. J., Robertson, E. L., Fanti, K. A., Essau, C. A., ... & Bijttebier, P. (2022). Inventory of Callous-Unemotional Traits (ICU) factor structure and measurement invariance in an adolescent multinational sample. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 1-12.

Kemp, E. C., Boxer, P., Frick, P. J., & Frick, P. J. Evidence-Based Treatment for Conduct Problems, Aggression, and Antisocial Behavior in Children and Adolescents.

Maier, R. și Roșan, A. (2022) - GHID DE BUNE PRACTICI - Pentru activitatea de evaluare în domeniul psihologiei educaționale, consilierii școlare și vocaționale , www.copsi.ro

Soderstrom, M. F., Childs, K. K., & Frick, P. J. (2020). The role of protective factors in the predictive accuracy of the structured assessment of violence risk in youth (SAVRY). *Youth violence and juvenile justice*, 18(1), 78-95.

Vaughan, E. P., Speck, J. S., Frick, P. J., Walker, T. M., Robertson, E. L., Ray, J. V., ... & Cauffman, E. (2023). Proactive and reactive aggression: Developmental trajectories and longitudinal associations with callous–unemotional traits, impulsivity, and internalizing emotions. *Development and psychopathology*, 1-9.

Vaughan, E. P., Kemp, E. C., Robertson, E. L., Walker, T. M., Picou, P., Frick, P. J., & de Back Jr, J. (2023, March). The Brief Adolescent Depression Screen: A Brief Screening Tool for Depression and Suicidal Behavior in Inpatient Adolescents. In *Child & Youth Care Forum* (pp. 1-16). New York: Springer US.

*** **ORDIN nr. 4.343 din 27 mai 2020**

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (www.anc.edu.ro/registrul-national-al-calificarilor-din-invatamantul-superior-rncis/)
Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Elaborarea unui proiect de screening a comportamentului violent sau unui proiect de prevenție (primară, secundară sau terțiară) a violenței școlare	Prezentare proiect	60%
10.5 Seminar/laborator	Reaction-paper la un articol din bibliografia seminarului		40%
10.6 Standard minim de performanță			

- Elaborarea corectă a proiectului de screening a comportamentului violent sau de prevenție primară secundară sau terțiară

Data completării

17.09. 2023

Semnătura titularului de curs

Prof. univ. dr. Adrian Roșan

Semnătura titularului de seminar

Prof. univ. dr. Adrian Roșan

Data avizării în departament

27.09.2023

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Adrian Roșan